

DOKUMENTÁCIÓ

Indiai, temperával papírra festett, aranyozott, 17 db kép restaurálásáról

Tulajdonos: Néprajzi Múzeum
Leltári szám: R 7214 – R 7230

Állapotleírás:

A képek többsége savas hátlapkartonra rögzített. Tárolásukra egy mappa szolgált, amelyben egyenként, kettéhajtott csomagolópapírba burkolva helyezkedtek el.

Méretük 15,5 cm x 9 cm-estől a 49 cm x 36,5 cm-esig változó. A képek alapanyaga különféle vastagságú és minőségű papír, sokszor több réteg merített papírral kasírozva. A rétegek több helyen elváltak egymástól. Jellemző az erős szennyezettség (por, sár) valamint a vízkár okozta foltosodás, penészfoltok. Hiányzó sarkak, szakadások, lyukak, a képfelületek kopása, töredezettsége, rovarrágások alkotják a fizikai károsodások zömét.

Jellemző károsodások a festményeken

Anyagvizsgálatok:

Oldódási próbák: A festékréteg vízre kissé oldódik, de enyhe nedvesítést kibír. Etilalkohol nem oldja. A pergő festékrétegek fixálásához Regnál 2 %-os etilalkoholos oldata alkalmazható. A festményeket a hátlapkartonhoz rögzítő füleket enyvvvel, hátoldalukon a több rétegű papírkasírozást keményítővel ragasztották.

PH mérése a hátoldal kasírozó papírján: 5,4

kalcium-hidroxidos semlegesítés után: 8,3

Restaurálási terv:

A festmények leválasztása a hátlapkartonokról. A felületek száraz tisztítása. Nedves kezelés a savas lebomlási termékek eltávolítása érdekében, a vízfoltok halványítására. Pufferolás kalcium-hidroxid fürdőben. Javítás kiegészítés megfelelő színű japán és gépi papír felhasználásával, esztétikai retusálás akvarell festékkel. Tárolóeszköz készítése savmentes kartonból.

Restaurálás, konzerválás:

A hátlapkartonokra papírfülekkel rögzített festmények szárazon leválaszthatóak voltak. A fülek ragasztóanyagát metil-cellulózos duzzasztással távolítottam el a képek hátoldaláról

A száraz tisztítást Wishab márkájú radírszivaccsal végeztem. Az erősen meggyengült részeken fokozott óvatossággal kellett eljárni, mivel itt a papír eléggé mállekony volt. A jó állapotú papírokon vinil radírral lehetett elősegíteni a további tisztulást.

Az R 7219 leltári számú kép restaurálás előtt és után

A 7214, 7215, 7217, 7218, 7219, 7221jelzetű képek nem igényeltek nedves kezelést. A sarkak és szélek hiányait, a rajzszög ütötte lyukakat akvarellal festett gépi- és japánpapírral egészítettem ki a tisztítás után. A szakadásokat hátoldadról filterpapírral megtámasztva metil-cellulózzal ragasztottam meg.

Az R 7221 leltári számú kép restaurálás előtt és után

Az R 7216 jelzetű kép hátoldalát vastag enyv és festékrétegbe ragadt szennyeződés borította térképszerűen. Erre ragasztották egykor a címkét, amin feltüntették, hogy mit ábrázol. A szennyeződést szívópapírok között végzett több órás nedvesítéssel duzzasztottam fel, majd spatulával eltávolítottam. A papír töréseit vékony filterpapírral erősítettem meg, a hiányokat gépi és japánpapírral pótoltam, metil-cellulóz ragasztó felhasználásával. A retusálást akvarell festékekkel végeztem. A régi címkét az eredeti helyére ragasztottam vissza.

Az R 7216 leltári számú kép restaurálás után

A többi festmény esetében elengedhetetlen volt a nedves kezelés, amellyel a papírból kimoshatóak voltak a savas lebomlási termékek, valamint a vízfoltok is halványultak. A képeket kézmeleg vízben, úsztatással tisztítottam. Ez a módszer megfelelő védelmet nyújtott az érzékeny festett felületek számára, hiszen a víz tisztító hatása csak hátoldalról érte őket. A nagyon hiányos, meggyengült képek esetében (7222, 7224, 7227, 7229) különösen fontos volt úsztatás közben a megfelelő alátámasztás is, ezt az erős, vízben nem duzzadó kiemelő papír, valamint a műanyag szita alkalmazása biztosította. A több fürdős mosás után következett a semlegesítés, 9 pH-ra beállított kalcium-hidroxid fürdőn való úsztatással. Ezzel a papírok pH értéke 8,3-re emelkedett. A szárítás után következett a kiegészítés.

A 7222, 7227 leltári számú képek és a hátoldalára kasírozott papírjaik nagyon rossz, hiányos, sérült állapotban voltak. Mivel a nedves kezelés felduzzasztotta a keményítőragasztót, így ezek a részek még nedvesen eltávolíthatóak voltak a festményekről. Száradás után a festmények hiányait kellett kiegészíteni. Minden sérüléshez a megfelelő színű papírt alkalmaztam. Akvarellal gépi papírra festettem az adott hiányba illő színt, majd metil-cellulóz ragasztóval hátoldalról rögzítettem a kiegészítést. Erre azért volt szükség, mert a kiegészítés utáni retusnak az a veszélye, hogy az eredeti szélek sötétebb kontúrral rajzolhatják körbe a hiányt, ha megszíneződnek. Ez után a két festményt a megfelelő alátámasztás miatt japán papírral kasíroztam meg a hátoldalán. A ragasztóanyag ez esetben búzakeményítő volt.

Az R 7222 leltári számú kép restaurálás előtt

Az R 7222 leltári számú kép restaurálás közben és után

Az R 7227 leltári számú kép restaurálás előtt, penésztől gyengült, hiányos szélekkel

Az R 7227 leltári számú kép restaurálás közben és után

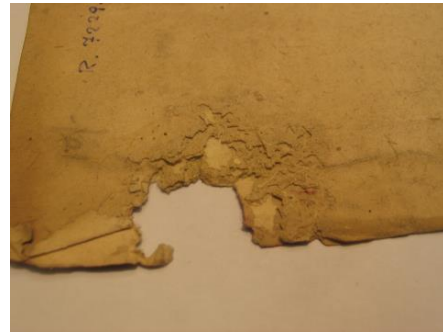
Az R 7224 leltári számú kép restaurálás előtt, és a kiegészítés közben

A 7224 leltári számú festményt a tisztítás, úsztatás, savtalanítás után hátoldalról egészítettem ki. A megfelelő színűre festett papírt a hátoldal kasírozás rétegei közé ragasztottam be, metilcellulóz ragasztóval. Ez után merített papírral töltöttem fel a hiányt. A kiegészítés közben visszarakasztottam a két rétegű felvált kasírozó papírokat is a hátoldalon.

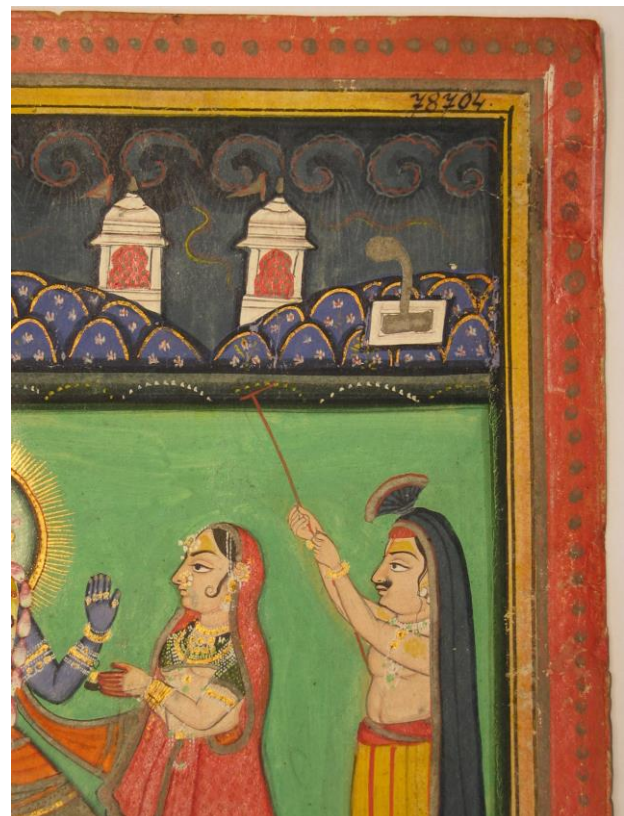
Az R 7224 leltári számú kép restaurálás után

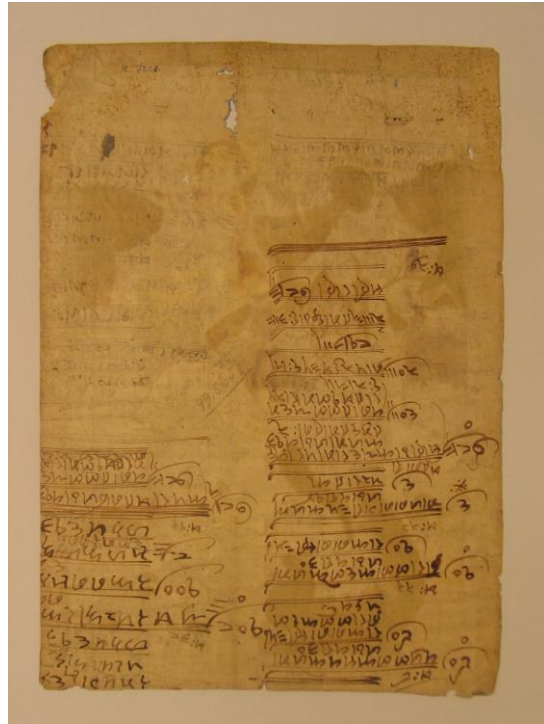
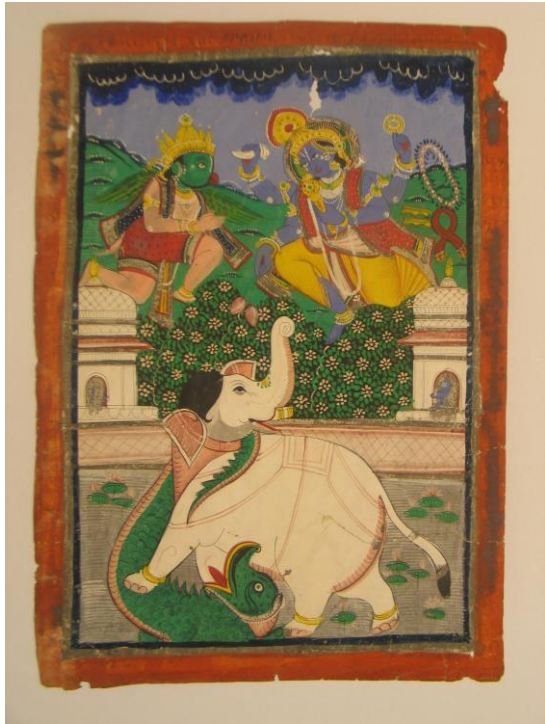

Az R 7229 leltári számú kép restaurálás előtt

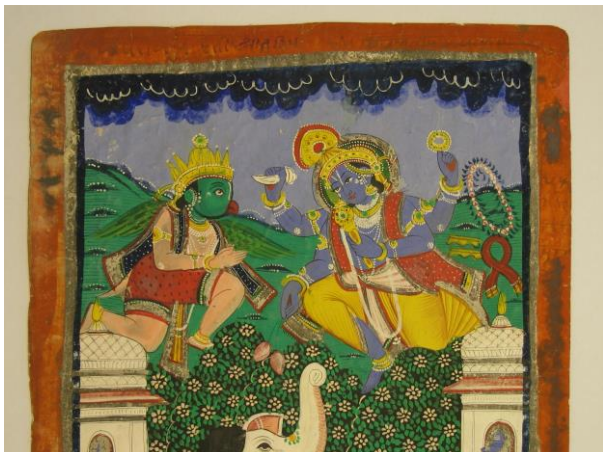
A 7229 leltári számú festmény jobb széle volt hiányos, sérült. A hátlapkasírozás sok helyen felvált. A száraz és nedves tisztítás után az akvarellal színezett kiegészítéseket a rétegek közé ragasztottam be, majd rögzítettem az eredeti papírokat is a hátoldalon. A hiányokat merített papírral töltöttem ki.

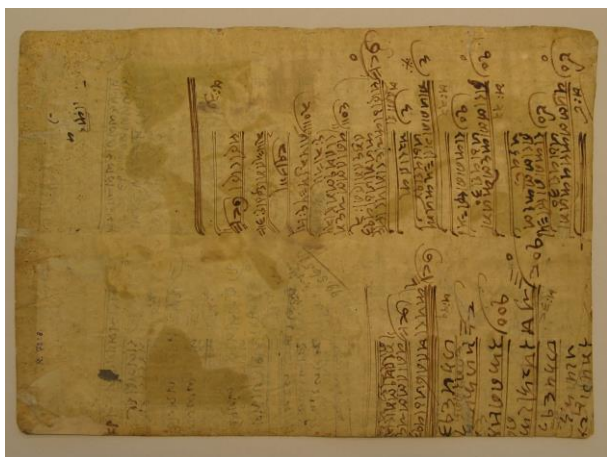
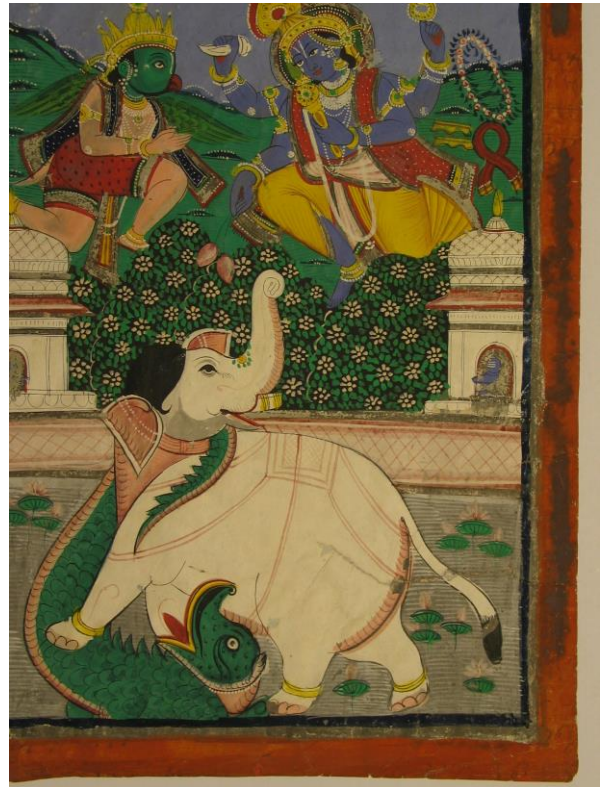
Az R 7224 leltári számú kép restaurálás után

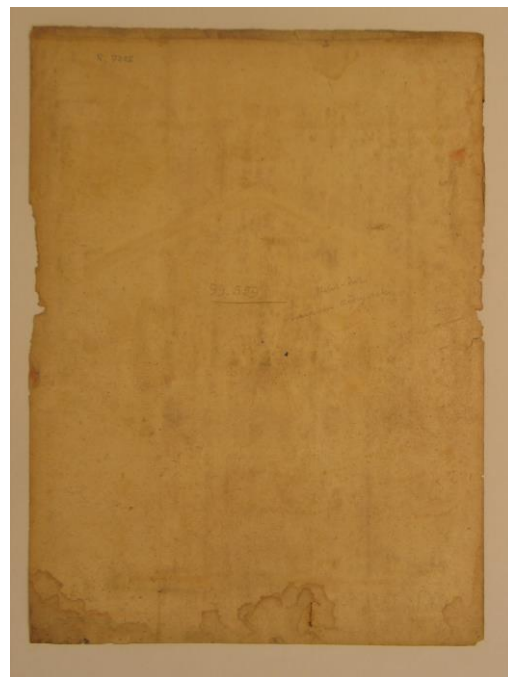
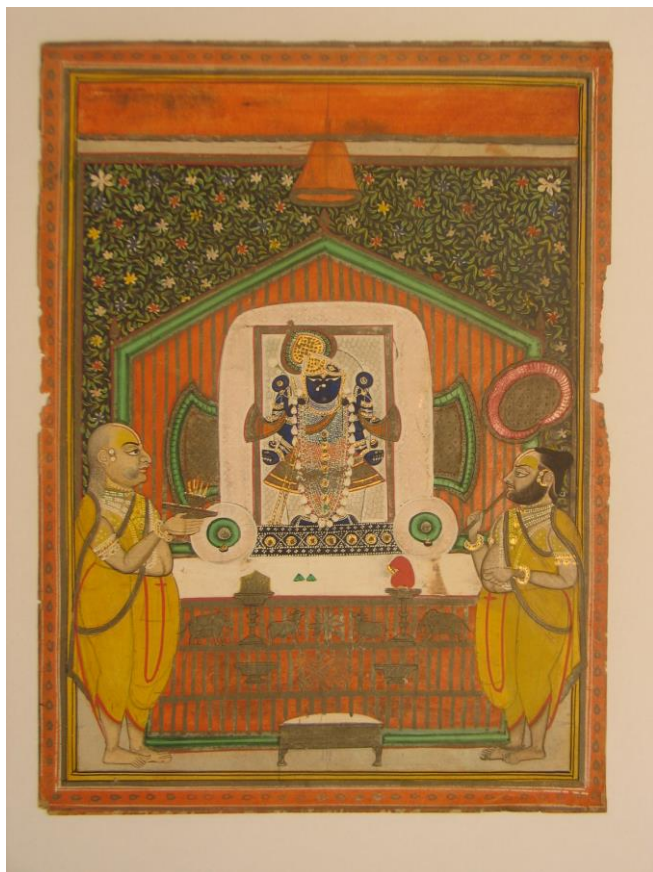

A 7228 leltári számú festményt két réteg írott papírral kasírozták meg a hátoldalon. A kép hiányos, szakadt volt. A száraz és nedves tisztítás után a hiányokat akvarellal színezett gépi papírral egészítettem ki, a szakadásokat, töréseket hátoldalról filterpapírral alátámasztva metil-cellulózzal ragasztottam meg.

Az R 7228 leltári számú kép restaurálás után

Az R 7225 leltári számú kép restaurálás előtt

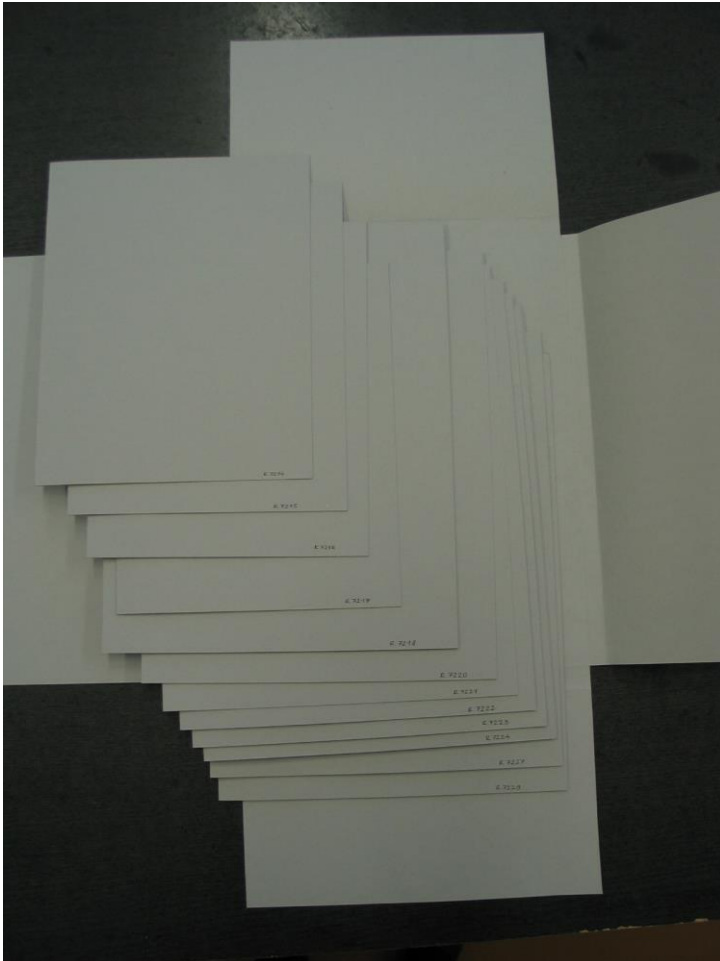
A 7225 leltári számú festmény szélei voltak sérültek, alulról beázott. A száraz és nedves tisztítás után a hiányokat akvarellal színezett gépi papírral egészítettem ki, majd öntött papírral töltöttem fel a hátoldarlól.

Az R 7225 leltári számú kép restaurálás után

A 7230 leltári számú festmény hátoldalról nem volt kasírozva. Nagy mérete (49 cm x 37 cm) miatt kettéhajtva tárolták. A széleken erősen porszennyezett volt. A száraz tisztítás után az erős hajtásélt enyhe nedvesítés mellett, szívópapírok között, préssel simítottam ki.

Tárolás:

A restaurált festmények mindegyike számára savmentes kartonból leltári számmal ellátott palliumot, valamint az egész kollekción egybefoglaló 28 cm x 36 cm méretű mappát készítettem.

A 7230 leltári számú festmény mérete miatt külön, egy 39 x 52 cm méretű mappába került, amibe vékony papírlemez alátámasztást szabtam a megfelelő merevítés céljából.

A tárolóeszköz védelmet nyújt a festmények számára a fizikai behatásokkal szemben.

A raktárban a fektetett elhelyezés javasolt. Nyomásnak, erős súlynak ne legyen kitéve! Az anyag védelme érdekében fontos az elkészített tárolóeszköz használata.

Optimális raktározási körülmények:

18-20° C,

50% RH,

maximum megvilágítás 50 lux,
pormentes környezet.

Felhasznált anyagok, vegyszerek:

Rotring B 20 tömbradír
Wishab márkájú radírszivacs
2%-os Regnal (poli-vinil-butiro-acetál) etil-alkoholos oldata
Búzakeményítő
Glutofix 600 (metil-hidroxi-etil-cellulóz)
Japán papírok
kézi öntött és gépi papírok
Akvarell festék
Bristol karton

Budapest, 2009-02-28

Érdi Marianne
Könyv- és papírrestaurátor
Papír-bőr tárgyrestaurátor művész